

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKÜL

Nr. Indult: Kedden, Januárius' 7-dikén, 1834.

2.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstántzinápoly Dec. 17-kén. A' Sivasí Helytartónak legközelebb ki-neveztetett Reschid Mehmed Basa Dec. 16-kán ült hajóra, a' fekete tengeren Pasalikjába evezendő. Radi Kirán, a' Kis Azsiai Rebelliseknek fő tizinkosa, a' Sultán seregétől üzöbe vétetvén elfogattatott 900 bajtársaival. Dec. 14-kén éppen mikor nagy szélvész dühösködött, Perában, és Galatában tűz támadt, de tsak hamar mind a' két helyen elóttatott. Az említett szélvész iszonyú károkat tett mind a' fő városon belől, mind kívül: fákat gyökerestől kiszaggatott, faházakat özveroskasztott, a' tengeren kissebb hajókat egészen tenkre tett, nagyobbakat megrongált. Attól tartanak, hogy a' fekete tengeren a' hajótörések szám nélkül valók le-jendenek.

P O R T U G A L L I A.

(Times.) Gróf Taipának elfogattatása felől következő jelentetik: „A' Gróf tsak egy alsóbb rangú politzia által fogattatott el. Midőn a' fogház felé kísértetett, kísérői közzül kiragadta magát, 's egy másik Pairnek Gróf Ficalhónak lakásába vette magát, a' ki nem tsak hogy ki nem adta a' foglyot, sőt a' politziát puskával fenyegette, ha külömben házánál izgágáskodni merészel. Evvel még meg nem elégedvén, azonnal Dom Pedrohoz ment, kinek ő (Gróf Ficalho) egyik Adjutánsa

vala, 'szemére hányta a' Paireket illető jussoknak megsértését, kik Constitutzió szerint el nem fogattathatnak, hanem ha valamely tetten rajta kapatnak. Dom Pedro erre azt válaszolta, hogy ő az egész dologban semmit sem tud, de azomban ajánlotta a' Grófnak, ne gátolná meg a' törvény kiszolgáltatása menetelét, a' midőn magát a' Politziának ellene szegezi. Erre a' Gróf Ficalho haza ment, 's nem sokára Dom Pedro nak sógora Gróf Loulé is meglátogatta, 's együtt elhatározák barátjoknak számokra Parker Admiral Asia nevű hajóján keresni menedéket. Ezt tsak ugyan véghez is vitték, azután pedig Gróf Ficalho ismét Dom Pedrohoz ment, értésére adván neki a' mit tett vala, egyszersmind keserűen panaszolkodván, hogy alatta (Dom Pedro alatt) nints többé nagyobb személyes bátorság, mint Dom Miguel alatt volt, a' mennyiben egy Pair kén-telen vala egy idegen hajó ormán menedéket keresni. Azonközben a' többi Pairek is, kik Gróf Taipát számkive-tésébe kísérték, 's éppen úgy, mint ez, életjüket, és vagyonjokat a' Királynéért és Constitutzióért feláldozták, a' dolog felől értesítették. Illyen Pairek özve-sen 9-en vagynak Lisbonában, — úgymint: Palmella, és Terceira Hertzegek, Fronteira Marquis, Ponte de Luna, Loulé, Santa Iria, Ficalho, Luiniáres, és Parati Grófok. Ezek mindnyájan Ficalhopa-

lotájában öszvegyültek, 's kevés ideig tartó tanátskozás után elhatározták, hogy a' Braganzai Hertzegnek ezen rendkívül való történet miatt felírást fognak benyújtani, a' mi elkészülvén, Loulé Marquis, Fronteira, és Gr. Ficalho biztosították meg általadásában. A' Palotába érkezvén, azonnal audientziát nyertek: Marquis Loulé olvasta fel a' Felírást, mellyet Dom Pedró figyelmetesen halgatván meg, másod ízben is kinyilatkoztatá, hogy ő az egész dologban semmit sem tudott legyen, 's kivált az elfogattatás módja ellen nagy kifogása vólt, de ez utobbira nézve, a' Pairek azt válaszolák, hogy őket nem annyira a' mód, mint az elfogattatás sértette meg, a' mennyiben az Ország törvényei szerint tilalmas legyen egy Pairet elfogattatni, azért Dom Pedrótól ezen törvénytelenység minél előbbi orvoslását kívánták. Dom Pedró bizonyossá tette őket az elégtétel adás felől, a' mire a' Pairek telyes reménnyel eltávoztak. Azután Dom Pedró Minisztereihez küldött, vélek egész éjfélig tanátskozott: más napra kelve ismét elkezdődött a' tanátskozás, a' midőn a' határozás lön: „Gróf Taipának a' Felső Beirai Törvényszék által határozott elfogattatása jóváhagyódik, és törvényesnek esmértetik. Ha a' bevádolt fel valamit védelmezésére előhozhat, vagy ha vala mellyik Pair, magát az által megsértelve érzi, keresse azt a' törvény útján, mellynek lelkiismeretes bé kell töltenie: mert a' Constitutziónak 145-dik cikkelye szerint, a' törvény minden emberre nézve ugyan azon egy, akár óltalomról, akár büntetésről legyen a' szó. (Aláírás) Jose da Silva Carvalho.

(Standard.) Lisbonából jelentik, hogy Dom Pedrónak dolga Algáriában rendkívül rossz lábbon áll. La-

gost 8000 Miguelista ostromolja, 's megadását minden órában várják. A' Dom Pedró szolgálatjában lévő idegenek között legnagyobb meghasonlás uralkodik, a' mennyiben a' Hertzeg ebben a' tartományban igen kegyetlenül kezdi Uralkodását.

Gróf Taipá azért fogattatott vólt el, mivel Dom Pedrónak néhány levelet írt, mellyekben azon panaszolkozott, hogy a' lopás, ragadozás, és vesztegetés felette eláradott. Kétséget sem szenved, hogy ebbeli panaszok igazságosok, és azért tanátsosabbnak is tartott, azokat erőszakos elfogattatás, mint okoskodás által megtzáfolni. Igaz, hogy Dom Pedró proclamálta a' sajtó szabadságot, 's a' Gróf elég könnyelmű vólt ezen Proclamatziónak hitelt adni, de tsak hamar tapasztalta azután, hogy ezen szónak „Sajtó szabadság“ Dom Pedró szájában más értelme nintsen, mint, hogy az ő javára minden kigondolható kedvező ítéleteket, úgy szinte ellentársaira minden rosszat szabad közrebotsátani, de mind azok, kik ezen szabadsággal más értelemben élnek, keményen meglakolnak. A' kevés Portugallus Pairek, kik Dom Pedró ügyéhez ragaszkodtak, tsak hamar megértették, miképpen kelljen azon magasztalt szabadságot magyarázni. A' Constitutzió betűi szerént világos, hogy mind egyik Pair, egyedül az illető Kamarának parantsolatjából fogattathatik el, kivéven in flagranti delicto poenae capitalis: mivel pedig az a' levél, mellyet a' Gróf, Dom Pedrónak igazgatása felől írt, éppen nem esik az említett bűn alá, tehát magától foly, hogy Gróf Taipának elfogattatása a' Constitutzióval ellenkezik. Az a' mód, mellyel Dom Pedró, a' Paireknek felírásokra válaszolt, már magában is lealatsonyító; a' Kormányának esze ágába sints, hogy mint Dom Ped-

ró megígérte, Gróf Taipának elégteltetést szerezzen. Még nem tudjuk, mit mond erre a' Portugallus előkelő Nemeség: Mi azt hisszük, hogy Dom Pedro utálja azon maroknyi Paireket, mivel gyengék. Balgatagság is most háború idején a' Pairek elsőségekről beszélni, midőn a' fő-zálláson kívül alig bírnak egy talpalatnyi földet, és így a' Constitutionalis Statustörvényre hivatkozni nem lehet. Mind a' mellett, Dom Pedro, ha egyébiránt szava még nyom valamit, köteles a' sajtó szabadságot fenntartani, köteles azoknak tanácsaikkal élni, kik javokat érte feláldozták.

(Liverpooli Chronicle.) Dec. 11 ig Dom Pedro seregében semmi említésre méltó jelenés nem ment véghez. Mintegy 50 Miguelista, a' Hertzeg főszá lá s a b a szökött által. Ez a' főszállás még mindég Cartaxóban vagyon. Az idő derült, de egyik fél sem használta. Azomban a' Pedristák a' Tajó déli részén kezdenek valamit, mivel oda sok puskaapor 's más hadikészületek szállítottak. Egy gőzhajó Falmouthból 100,000 font sterlinget, és 6000 fegyver darabot hozott Donna Mária számára.

Val de Pereiban 1500 brittus újontz között nyughatatlanság ütött ki, mivel havibéreket ki nem kapták. Tsak azután állott helyre a' békesség, miután a' tisztek karddal fenyegetődztek, 's néhányan közzülök apró pénzzel ki-elégítették.

LENGYEL ORSZÁG.

Hogy Ó Felsége az Orosz Tsászár, neve napját, valamely jeles tett által meg innepelje, 50 személyeknek, kik legközelebb a' lázzadásban részt vettek volt, telyesen megkegyelmezett, — O s t r o l e n k a város lakosainak pedig, kik

az 1831 ki ütközet alatt tenkre tétettek, 100,000 ftot ajándékozott.

SPANYOL AMERIKA.

Nevyorki lapok Nov. 25 ről jelentik: „Az Insurgensek tökéletesen megverették. G v a n a x u a t o fő pontjait a' Kormány katonái megszállták, és a' Commendans megadta magát, tsak hogy az ostromlás veszélyeit kikerülje. Escalado hazaáruló halálra ítéltetett, 's felakasztása a' fő városban Dec. 12-re határoztatott.

N A G Y B R I T A N N I A.

Azon vendégség alkalmával, melly John Russell és Ebrington Lordoknak a' Plymouthi lakosoktól adott, miután a' két Lord polgári jussal felruháztatott, az első (Russel) megköszönvén elébb a' Miniszterek számokra elköltött áldomást, következő beszédet tartott: „Három esztendeje leszz immár, hogy a' jelen Miniszterek a' Kormányhoz jöttek, 's ha ezen idő lefolyta alatt igazgatási ügyességet nem bizonyítottak is, legalább bizonyítottak őszinte kívánságot, melly szerint a' Nemzetet boldogítani igyekeztek, 's azon bizodalom, mellyben 3 esztendő alatt részt vettek, sokkal kedvesebb előttök, mint minden taps, igazgatások kezdetekor. Ha Gróf Grey ezen időszakasz elején ezt merte volna mondani: Három esztendő múlva az egész választási Systemát gyökerestől kiirtom, 's újat hozok bé, — a' kisebb, de népesebb városok, és helységek választási jussokat kiterjesztem, a' Kormány kiadásait megkissebbítem, és kevés idő alatt olly rendszabást hozok bé, melly által az embertelen rabszolgaság örökre eltörültsessék: a' 15 milliónyi Status költségből 3 milliomot takarítok meg, és ez a' 3 milliom a' lakosok javokra lészen, a' mennyiben a'

népről ott, a' hol legsúlyosabb, le akarom a' terhet venni: ha 1830 ki Novembemben mind ezeket jövendölgette volna, bizonyosan kérkedőnek tartották volna, a' ki többet mond; mint valaha képes leszsz telyesíteni, a' ki olyan reményekkel hízelkedik a' népnek, mellyek soha sem valósodnak meg, 's a' ki a' népet fellengős, de üres ígéretekkel ámítgatja. És még is — avvagy szükség e' emlitenem? — mind ezen nagy rendszabásokat, minden ditsekedés, jövendölés nélkül, a' néptől támogatva, véghez is vitte. Hogy az Ország még mindég többet reményl, azon nints mit gántsolnom, sőt inkább magam is helyben hagyom! De Uraim! azt is gondolóra kell ám vennünk, hogy emberi dolgok igazgatásában, tsak gyenge-emberi erővel bírunk. Egy tárgyat szeretnék megpendíteni, mivel úgy tapasztaltam, hogy e' körül hamis megfogások vagynak, — értem a' szárazsi, és tengeri hadierőt. Tudják az Urak, hogy legközelebb sok Reductio történt, és a' szárazsi hadierőt is megakarták kissebbíteni. Midőn a' múlt esztendőben a' sereget illető számadás a' Parlament elibe terjesztetett, Lord Althorp azt nyilatkoztatá, hogy ő szeretné a' költségeket ebben a' részben is kissebbíteni, mihelyt egyszer meggyőzöttetik a' felől, hogy kevesebb hadierő elégséges. A' Kintstárnak Cantzellárja nem is várta a' Parlament megnyitását, hanem a' Minisztereknek legközelebb Londonban tartott Gyűlésekben elhatározottat a' Reductió: illytől parantsolatok botsáttattak kiaz ajontzszedés megszüntetésére, 's mihelyest a' Parlament megnyitattik, ez iránt bővebben fogunk tudósittatni. A' mi a' többi Reductiókat illeti, még nem volt kezemnél valamelly tzélerányos planum, de mihelyest a' Miniszterek elibe terjesztetik egy illyes, semmit sem

kételkedek benne, hogy azt elfogadja. A' Miniszterium mindenkor részvétellel vólt az Ország szükségei eránt, a' mennyiben az adót, a' mennyire tsak lehetett, leszállította. Azon tzikkely, mellyről az adót levette olyan vólt, a' melly a' lakosok szorgalmokat leginkább nyomta, értem a' köszén, és gyertyaadót, 's a' kintstár Cantzellárja azt nyilatkoztatá, hogy mihelyt lehetséges lejjend, a' ház adót is lejjebb szállítja. De én nem akarom az Urakat édes szavakkal félre vezetni, 's többet mondani, mint valósággal történt. Nem mondom én, hogy a' Miniszterek képesek légyenek most mindent telyesíteni, mert sok függ az időtől, sok a' kornyúlállásoktól. Az adók némünémüképpen hasonlítanak az orvosságokhoz, 's ha a' kintstár Cantzellárja úgy találja, hogy egy formában betegjei bé nem veszik az orvosságot, tehát más formában próbálja meg; a' mi a' többi tárgyakat illeti, mellyek a' jövő Parlamentben szóba jöhetnek; azokat érinteni itt, sem a' hely, sem az idő nem engedi, — de nem is tehetek olyan ígéreteket, mellyek vagy engemet, vagy társaimat megkötnék, annyit azonban minden esetre mondhatok, hogy a' Parlament egyedül az Ország boldogságát tartja szemelőtt. Egyébberránt vegyék tekintetbe az Urak, az Országot nyomó témérdek adósságot, emlékezzenek meg az 1796 esztendei állapotra. A' mit jelenleg tehetünk abban áll, hogy összevetvén vállainkat, a' Minisztereket egyesített erővel segítsük munkálódásaikban, mert minden esetre, még sok idő telik belé, míg az Ország tökéletes boldogságát eléri. Egyben bizonyos vagyok, abban tudniillik, hogy ŐFelségének Miniszterei e' lefolyt 3 esztendő alatt nem igen kóstolhatták a' hivatalnak kellemetességeit, de még is abban találják fáradozások jutalmát, hogy

végre az Ország szívesen el fogja eszmerni nemes igyekezeteket.“ Ezen beszédet sokáig tartó taps, és örömjaj követte.

Dec. 23-kán kimúlt e' világból James Brougham Parlamentalis tag.

Az utóbbi szélvész alkalmával már most a' második angoly gözhajó veszett oda 8 emberrel együtt. A' Lloyd si bátorságosító társaság kára a' szélvész miatt felette megnevekedett.

OROSZ ORSZÁG.

Dec. 18 kán úgymint Ő Felségének nevenapján, a' téli palota udvari Kápolnájában Isteni tisztelet tartatott a' Tászári Familiának jelenlétében. Azután a' Dámák kéztsókoláson voltak a' Tsászárnénál. Estve a' város fényesen ki volt világosítva.

Tiflisből érkezett tudósítások szerint, Abbas Mirza, vitézségéről, és szépségéről híres Persa Hertzeg megholt.

I L L Y R I A.

Triestben Dec. 26-kán úgymint Karátsony 2-dik innepén, tsendes tiszta idő után, délutanni 1 órakor Éjszaknyugotról olly szélvész kerekedett, hogy több kereskedő, és Tsász. Kir. hadi hajók részszert elmerültek, részszert megrongáltattak. A' szélvész egész estveli 5 óráig dühösködött, melly idő alatt egyetlen egy hajó se ki nem köthetett, se el nem evezhetett.

NÉMET ORSZÁG.

Kasselből jelentik: Dec. 25-kén Városunkban az úgy nevezett Marburgi piartzon kedvetlen jelenés ment véghez. Egy kortsmában tudniillik késő éjjel tivornyáztak a' vendégek, és semmi módon reá nem lehetett bírni a' haza takarodásra. Erre Bücking Politzia tanácsos személyesen jelent meg, de a' sokaságtól olly rosszszül fogadtott, hogy kénytelen vala magát vissza

húzni, később pedig fégyverre került a' dolog, melly alkalommal a' Tanácsos úgy annyira megsebesített, hogy maga erejétől nem bírt haza menni.

Hannovera Ország rendei Dec. 19 kén tartott Ülésekben hosszas tanácskozás után, az 1833-dik és 34-dik esztendőre szólló kiadási budgetet 3,073,611, a' bevételit pedig 3,001,000 Rforintra határozzák.

A' Szász Veimari Országgyűlés bévégeztetett, mi után következő határozatok tétettek közhírré: 1-ör Vám, és Kereskedési Egyesületnek felállítására egy részről a' Veimari Nagy Hertzegség, mas részről Burkus Ország, és a' többi Német Statusok között. 2-ör A' bevitel, kivitel, és általvitel iránt törvény hozatott. 3-ör A' pályinka égetés adó alá vettetett. 4-er A' dohány, és bor természetstől szinte adó jár. 5-ör Mimódon kell az említett adókat beszédni?

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Jefferson Grófságnak lakosai a' Kormányt arra kérték, nevezné ki az Európából visszatért Murat Achillt bírójoknak. Az igazgató engedett kéréseknek, 's most Murat Ur azon hatalommal bír, mellyel egy Präfectus Frantzia Országban, úgymint polgári, és fenyítő Törvényhatalommal. Ez a' jeles férjfiú ezelőtt Belgiumban Obersteri rangot viselt, de ez új kinevezése miatt katonai szolgálatjáról lekelte mondania.

SPANYOL ORSZÁG.

Messenger des Chambres.) Madrid Dec. 13 kán. Renuša Ur a' kintstárnak Generál Directora hivatalát letette: helyébe Gargollo Ur fog lépni. A' békesség Spanyol Országban még koránt sem állott helyre, sőt ellenkezőleg: a' lázzadás mind inkább harapódzik maga körül, — a' nép minde-

műt ellen-éges indulattal viseltetik a' Kormány ellen: egy részről a' liberális felekezeti erőszakos kívánságaival, más részről Fanatismus a' régi hithez ragaszkodva mindenfelől dúlják az Országot. Az a' hír, mintha Don Carlos elfogattatás esetében agyon fogna lövettetni, merő költemény. A' Kormány 5 különböző úton halad, mert mindegyik Miniszternek tulajdon politikája vagyon: az igazgatásnak öszvehangzásáról tehát szó sem lehet. — Az első Miniszter a' Reactio mellett van, — a' belső az igazgatásban akar javítást behozni; ebben az értelemben történt minap is az Ország felosztása, 's egy Dec. 19-kén költ Decretum erejénél fogva, selyemmel, vászonnal, papírossal, szappannal való szabad kereskedés megnyitott: a' Finantz Miniszter, ki csak tulajdon hatáskörét tartja szeme előtt, ebben a' részben nagy változásokat szándékozik behozni: a' Hadi Miniszter, a' ki béléltőbb, a' se-reget az egykori Constitutionalis szerint akarja organizálni: mert ő volt 1825 ban kire Cadixban a' General Stabnak vezérlése bízva vala, az alatt, míg Ferdinand a' várostól távol volt: a' Justitz-Miniszter, hogy magát valami vádnak ki ne légye, az előtte igazgatott Miniszterekhez tartja magát. Arran juez ben az lázzította fel ujjolag a' lakosokat, hogy egy igazgató neveztetett ki hártalan hatalommal, ki a' Carlistákra reá ijjeszsen: mellé egy törvénytudó adatott, a' ki a' felállítandó Haditörvénytéknél kezére dolgozék. A' Királyné a' minap vadászatra menvén, bátorságnak okáért katonákat is kéntelen vala magával vinni. Butaresban, Vargas Carlistai vezér, elfogattatott, 's ott helyben agyonlövettetett. Valencia hemzseg Carlistáktól, de az országút még szabad. Bur-

gosban Carlistai fő lövettetett agyon: ez a' környek tudni való, igen fanaticus. Beceitében Carnicer Guerilla vezér lappang 500 fegyveres társaival. Ez körülbelöl az Ország állapotjának álnézése, a' mi annyival inkább fájdalmas, mivel e' szerint az adónak beszédése, a' mire pedig a' Kormány-nak olly nagy szüksége vagyon nehezittatik, vagy éppen lehetlenné tételik.

FRANTZIA ORSZÁG.

Dec. 24 kén tartá a' Deputatusok Kamarája első Üléset Gras Preville alatt, Legelőbb is az új Elölülő választásához fogtak, a' midőn 220 szavazattal az öregebbik Dupinra esett a' választás. Generál Lafayette 39. Lafitte 11. Odillon Barrot 11. Dupont de l' Eure 11. Rouillé de Fontaine 7 szavat nyertek. Al Elölülőknek Schoonen, Baro Delesert, és Etienne kiáltattak ki egy hanggal. 26-kán a' 4-dik Aleölülöre, Titoknokokra, és egy Quaestorra szavazgattak.

BELGIUM.

A' Képviselők Kamarája Dec. 21-ki Ülésében, a' Hadi Departementumnak budgetje 2,540,000 frank reductió mellett elfogadtatott 37,460,000 frankban. (Nouvelliste de Limburg.) A' Hollandi Kormány elhatározta, hogy a' munkálódó seregből csak 40,000-t tart meg, a' többbit szabadsággal haza bocsátja.

LUCCAI HERTZEGSÉG.

Don Gioachimo Zea Bermudez nek, kit még VII-dik Ferdinand nevezett ki az ide való Udvarhoz Miniszter residensnek, meghiteltető levele a' Spanyol Királynétól is helyben hagyattatott, 's az említett tulajdonságban e' napokban készül helyét elfoglalni.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Az a' dühösködő szélvész, mellynek erejét Dec. 18 kán itt Bétsben is éreztük, éjszak felé Szász és Porosz országban még sokkal kegyetlenebb volt 's a' mint az újságlevelek írják leírhatatlan károkat tett. Nevezetesen Torgau táján az erdőket annyira pusztította, hogy ott mintegy 150,000 ölre telő előfát terített a' földre.

Trieszt, Dec. 27 kén. Tegnap délután egyszerre rettenetes szélvész támadván, a' kikötőbe fekvő hajókban felette sok kárt tett. Közülök tíz, gabonával, fával 's a' t. terhelt hajó egészen elsülyedett.

A' mult Szombaton havazás és később eső után estve, különös jelenetnek valának a' Bétsiek szemlélői, a' midőn nagy villámlás után egyszerre megdördült és nagyot tsattant. Éjjel azonban hirtelen megváltozott az idő, megfagyott és ez a' száraz hideg azolta tart.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Nyitra December 20-dikán: — Öröm 's valódi érzelemmel telve kell jelentnünk azon verseny buzgalmat, melly a' RRket legközelebb Dec. 9 kén és következő napjain tartott közgyűlési alkalomkor, olly intézet alapításra serkenté, melly által a' míveltség, szép társalkodás, és a' mi fő, a' részlegiség helyett egyesületi szellem gyarapulását 's ennek Megyénk székvárosába áltvárársoló sikerét előre látni inkább mint sejdíteni lehet. Elég vala egy felszólítás-iv, és ime számos aláíró buzga, egy Casinonak megpendített felállítását előmozdítani. Találkoztak nagy lelki adakozók is, kik szép ajánlatikkal igyekezének létre hozni azt, mit a' hazafiság csak egy jótékony javaslatkép serény-

kedett a' közönség elibe terjeszteni. Majd száz íg telvén az aláírt 20 pengő frtos részvényesek száma, idejen lenni látzott, a' terv sikerülendése iránt barátságosan tanátskozni. A' Pesti nemzeti Casino mintaként vétetvén, szerinte az alaprendeletek elkészültek. Ideig óráiglani bizottság választatott, melly a' szükséges előkészületek és rendeleteket elirányozván, annak idején az egyesületet mindenekről tartozólag értesítse. Az intézetet folyamalba indítása a' kelő 1854 első napjára határozatván, ezen túl a' tiszta és állhatatos hazafiság, Hazánk több részeiben immár adott jeles példaként, itt Nyitrán is biztosítandja egy illy intézet létesülését. R. K.

A' T. Könyörülő Szerzetesek egész Ausztriai birodalomban fennálló 25 Kórházaiban (mellyek közt 12 van Magyarországon) 1852 Nov. 1 sőjétől 1853. Oct. utolsó napjáig, minden valláskülönbség nélkül, mint az emberiség igaz szeretete kívánja, felvétetett 's fizetés nélkül ápolgattatott 17,662 beteg, kik közül 16,155 életben maradt, és csak 1517 holt meg. Az öszves számban Protestans vallású volt 1551, Görög nem egyesült 98; Zsidó 94. A' Magyarországi Kórházak közül legelőbben felvétettek: a' Budai ba, (1644, megholt 121); a' Po'sonyi ba (1092, megholt 115.) A' mi különösen a' Budai könyörülő Szerzeti Kórházat illeti: az említett betegek száma közt volt 1,455 Cathol.; 167 Protestans; 17 Görög nem egyesült vallású, és 7 Izraélita. Édes érzés foglalja el az emberiség barátját, midőn szenvedő embertársait minden rend, osztály, vallás 's a' t. különbség nélkül a' nevezett jöltévő Tiszt. Szerzet által ekképp ápolgattatni látja!

D. Sz. Mártonban (Erdély) a' mult December 9—11 napjain tartaték

Nemes Küküllő Vármegye 1833-beli 4-dik közgyűlése; melly hálás részvétellel fogadta Hallerkői Gróf Haller László Főispány Urnak azon tettét, minél fogva a' törvény rendszabásának eleget tett, és így a' Vármegye Rendeit törvényes jussaik' gyakorlásában megtartotta. Az igaz hazafi földi mennyét találja ott, hol a' Törvény tiszteletét látja. E. H.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

A' Magyar Tudós Társaság évkönyveinek 1831—1832 re megjelent 46 ivnyi első kötete, 4 rétből található Pesten Eggenberger Jó'sef könyvárosnál, kinél minden más könyvárosok is megrendelhetik. — Tartalma a' kötetnek ez:

Kazinczy Ferentznek mellképe. A' tziplapon a' Társaság tziimere. Magyar Tudós Társaság története a' nyelv országos régibb állapotjának rövid előadásával. Emlék-beszédek. I. Kisfaludy Károly felett, Schedel Ferentztől. II. Köteles Sámuel felett, Kállay Ferentztől. III. Kazinczy Ferentz felett, Kölcsey Ferentztől. IV. Kresznerics Ferentz felett, Szilasy Jánostól. V. Gróf Széchényi Ferentz és Gróf Festetics György felett, Kis Jánostól. Értékesek. I. Hazafiság, Horvát Endrétől. II. Hellen-magyar literatura, Guzmics Izidórtól. III. A' fa és köhiderő hasonlati meghatározása, Nyiry Istvántól, rajzolattal. IV. Poétai harmonistica, Bercsenyi Dánieltől. V. Az ember iránya, Szilasy Jánostól. VI. A' Győri vidék legrégibb időben és a' Rómaiak alatt, Czech Jánostól. VII. Szilágyi Mihály Kormányozó eredeti törvénykönyve, Gróf Teleki Jó'seftől. Az említett tör-

vénynek az eredeti írat szerént rézre-metszett példányával a' kötet végén. VIII. Vélemény, Egyeden találtatott ékes mívről, Isis' egyiptombeli tiszteletére szolgáló valóságos ibrikről, Jankovich Miklóstól. Három rajzolat a' kötet végén. 1- Az Egyedi ibrik. 2. Az Egyedi ibrik terület színe. 3. Az Egyedi ibrik leomlott 's később talált részei A' Magyar Tudós Társaság köz ülésére, Horvát Endre.

Vászonra borított kemény kötésű példánynak, mellyben az Egyedi ibrik arany és ezüst vonalakkal vanszínelve, ára 6 for. pengőben; papíros borítékú kemény kötésűnek az Egyedi ibrik színeletlen metszetével. 4 for. 20 kr. pengőben.

A' Magyar Tudós Társaság tagjai amazt 4 for. 48 krért emezt 3 for. 28 krért pengőben kapják, a' Társaság pénztára ellenőri hivatalának, vagy postán bérmentes levél vagy biztos alkalom által, teendő jelentés mellett. Decemb. 20-ikán 1833.

A' Titoknok által.

R ö s z ö n e t.

Az 1833 Oct. elején alapúlt Eperjesi nevendék Magyar Társaság Tagjai, midőn élénk örömmel hirdetnék a' magyar közönségnek, T. T. Bajza, Cserneczky, Czuczor, Döbrentei, Kovácsóczy, Kunoss, Szenvey, Toldy és Vörösmarty Urak azon nemes tetteket, mellynél fogva, állítandó könyvtárjok alapjául mintegy 60 darab könyvet, ajándékozni kegyesek voltak; egyszersmind, édes kötelelességeknek tartják ezenel kinyilatkoztatni legforróbb köszönetjeket, mellyel a' fentisztelt tudós hazafiaknak illetődött szívvel adóznak. Eperjes Dec. 20-dikán 1833.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)